

BELGISCHE SENAAT SENAT DE BELGIQUE

ZITTING 1954-1955

VERGADERING VAN 17 MAART 1955

Verslag van de Commissie van Arbeid en Sociale Voorzorg belast met het onderzoek van het wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 30 December 1929 betreffende de vergoeding der schade voortspruitend uit de arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden.

SESSION DE 1954-1955

SEANCE DU 17 MARS 1955

Rapport de la Commission du Travail et de la Prévoyance sociale chargée d'examiner le projet de loi complétant la loi du 30 décembre 1929 sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail survenus aux gens de mer.

Aanwezig . de hh. MOULIN, Voorzitter, BEÜLERS, CLAYS, CUSTERS, Mej. DRIESSEN, de hh. GILSON, MARTENS, Mevr. MELIN, de hh. MUYLDERMANS, NEELS, PARMENTIER, REMSON, SMETS, USELDING, VERHAEST en WYN, Verslaggever.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De wet van 16 Maart 1954 heeft de wet van 24 December 1903 betreffende de vergoeding der schade, voortspruitende uit arbeidsongevallen, gewijzigd. Hierdoor werd deze wet ook toepasselijk op het aangenomen kind. Dit was een logisch gevolg van de wet van 22 Maart 1940, krachiens welks ook de minderjarige kinderen kunnen aangenomen worden.

Dezelfde wet behelst een tweede wijziging die betrekking heeft op het verhaal van de verzekeraarsmaatschappijen tegen aansprakelijke derden.

Het thans besproken wetsontwerp heeft tot doel de bepalingen van de wet van 16 Maart 1954 in te lassen in de wet van 30 December 1929 betreffende de vergoeding der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden.

Bij de aanvang der algemene besprekking werden amendementen ingediend door vertegenwoordigers van de verschillende partijen. Het zal niet onnuttig zijn hieraan toe te voegen dat de raad van beheer der Geïneenschappelijke Kas voor de Koopvaardij, waarin vertegenwoordigers zetelen zowel van de reders als van de zeelieden, zich akkoord verklaard heeft met de voorgestelde amendementen.

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 16 mars 1954 a modifié la loi du 24 décembre 1903 sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail. Cette modification a étendu l'application de ladite loi aux enfants adoptifs, conséquence logique de la loi du 22 mars 1940, en vertu de laquelle les enfants mineurs peuvent également être adoptés.

Ladite loi contient une seconde modification qui concerne le recours des sociétés d'assurance contre les tiers responsables.

Le présent projet de loi vise à insérer les dispositions de la loi du 16 mars 1954 dans la loi du 30 décembre 1929 sur la réparation des accidents du travail survenus aux gens de mer.

Au début de la discussion générale, des amendements ont été présentés par des membres des différents partis. Il ne sera pas superflu d'ajouter que le conseil d'administration de la Caisse commune de la Marine, au sein duquel siègent des délégués tant des armateurs que des marins, a marqué son accord sur les amendements proposés.

R. A 1937.

Zie :
Gedr. St. van de Senaat :
64 (Zitting 1954-1955) : Wetsontwerp.

R. A 1937.

Voir :
Doc. du Sénat :
64 (Session de 1954-1955) : Projet de loi.

De Minister is het, in principe, eens met de voorgestelde amendementen. Hij wijst er op dat volgens zekere juristen deze wijzigingen alleen bij een nieuw wetsvoorstel kunnen geschieden. Hij zelf is deze mening niet toegedaan; deze amendementen gelden, evenals het wetsontwerp, een uitbreiding van de werkings-sfeer van dezelfde wet. De Commissie is akkoord met deze zienswijze. De Minister vraagt echter de stemming uit te stellen tot de volgende commissievergadering om aan de studiediensten van zijn Departement de nodige tijd te gunnen de formulering van deze amendementen te onderzoeken.

Een commissaris stelt voor de gehele wet, of tenminste artikel 5 volledig te herzien.

De Minister vraagt hierop niet in te gaan; dit zou te veel tijd in beslag nemen. Binnen afzienbare tijd zal er gelegenheid zijn hierop terug te komen. Het komt er vooral op aan, aan de zeelieden dezelfde voordelen te verzekeren die de andere arbeiders reeds genieten. Al de leden van de Commissie zijn het hiermede eens.

* *

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Bij de besprekking der artikelen vragen verscheidene commissarissen uitleg over de betekenis en de draagkracht ervan.

De verslaggever verwijst naar het merkwaardig verslag van Volksvertegenwoordiger Humblet (Gedr. st. Kamer der Volksvertegenwoordigers, nr 214, Zitting 1953-1954).

Dit uitstekend verslag waarin de verschillende gevallen, die zich bij de aanneming voordoen, besproken worden, verstrekt volledige uitleg over al deze vraagstukken.

Volledigheidshalve kan nog verwezen worden naar het verslag van senator Custers (Gedr. st. Senaat, nr 224, Zitting 1953-1954).

Beide verslagen vormen een onmisbare handleiding bij de studie van dit wetsontwerp.

1° De Commissie gaat over tot de besprekking van het eerste amendement. Dit amendement luidt als volgt :

« A. — In artikel 2 van de wet van 30 December 1929 betreffende de vergoeding der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden, gewijzigd bij de besluitwet van 28 Februari 1947 wordt, tussen het 4^e en 5^e lid, een lid ingevoegd, luidende :

» Worden eveneens als zeelieden ter koopvaardij beschouwd, degenen die ingeschreven zijn op de rol van een ambtelijke ingerichte pool (reserve) en door een reden tewerkgesteld :

En principe, le Ministre admet ces amendements. Il signale que, selon certains juristes, ces modifications ne peuvent être apportées que par une nouvelle proposition de loi. Personnellement, il ne partage pas cette opinion ; ces amendements, ainsi que le projet de loi, constituent une extension du domaine auquel s'applique la même loi. La Commission partage cette façon de voir. Le Ministre demande cependant d'ajourner le vote jusqu'à la réunion suivante de la Commission afin de laisser aux services d'études de son département le temps nécessaire pour examiner la manière dont ces amendements sont libellés.

Un membre de la Commission propose de revoir complètement la loi dans son ensemble, ou du moins l'article 5.

Le Ministre demande de ne pas donner suite à ce vœu, car cela prendrait trop de temps. On peut compter que, dans un délai prévisible, l'occasion se présentera de revenir sur ce point. Il s'agit surtout d'assurer aux marins les avantages dont jouissent déjà les autres travailleurs. Tous les membres de la Commission sont d'accord sur ce point.

* *

DISCUSSION DES ARTICLES

Au cours de la discussion des articles, divers Commissaires demandent des éclaircissements sur la signification et la portée de ceux-ci.

Le rapporteur renvoie au rapport remarquable du député Humblet (Doc. Chambre Représ. n° 214, Session 1953-1954).

Cet excellent rapport, qui examine les différentes situations se présentant en cas d'adoption, donne des explications détaillées sur tous ces problèmes.

Pour être complet, renvoyons encore au rapport du sénateur Custers (Doc. Sénat n° 224, Session 1953-1954).

Ces deux rapports constituent une documentation indisispensable pour l'étude du présent projet de loi.

1° La Commission passe à la discussion du premier amendement. Cet amendement est libellé comme suit :

« A. — Entre les alinéas 4 et 5 de l'article 2 de la loi du 30 décembre 1929 sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail survenus aux gens de mer, modifiée par arrêté-loi du 28 février 1947, il est inséré un alinéa rédigé comme suit :

» Sont également considérés comme marins ceux qui sont inscrits au rôle d'un pool (réserve) organisé officiellement et qui sont employés par un armateur :

- 1° hetzij om toezicht uit te oefenen gedurende de opbouw van een schip of van de voortstuwing- en andere apparaten, hetzij in België of in het buitenland ;
- 2° hetzij om zijn vak aan te leren aan boord van een vreemd schip ;
- 3° hetzij in het magazijn of werkuis (shop) van de rederij ;
- 4° hetzij voor elk werk of toezicht, al of niet aan boord van een schip, in België of in het buitenland. »

« B. — In hetzelfde artikel 2 van de wet van 30 December 1929 wordt, tussen het 6^e en het 7^e lid, een lid ingevoegd, luidende :

» Worden eveneens als vissers beschouwd, de zeeleden die, met het oog op hun deelname aan de reis van een vaartuig van een reder, voor diens rekening werken of diensten uitvoeren al of niet aan boord van een vissersvaartuig. »

Een lid van de Commissie vraagt of het wel raadzaam is het 3° en 4° van dit amendement in de wet in te lassen. Dit zou de indruk kunnen wekken dat de wet van 1929 niet toepasselijk is op deze gevallen. Uit de memorie van toelichting van deze wet (Gedr. St. Senaat n° 63 van 24 Januari 1929) blijkt echter dat dit wel het geval is :

« Aldus dekt de verzekering tegen beroepsgevaren de zeeman voor elk ongeval, dat hem overkomt zodra hij werkt in dienst van het schip, ook buiten de uitvoering van de eigenlijke arbeidsovereenkomst wegens scheepsdienst ; dit geldt, bij voorbeeld, voor de zeeman, die tussen twee reizen in, belast is met het onderhoud van het schip. Het is maar blijkbaar, dat voor de in dergelijke voorwaarden overkomen ongevallen de bij het ontwerp voorziene schadeloosstellingen worden toegekend. »

Een ander lid meent dat alle verwarring uitgesloten is wanneer in het verslag verklaard wordt dat de bepalingen van 3° en 4° alleen een verklarend karakter hebben. Aldus verkrijgen deze bepalingen een terugwerkende kracht.

De Minister en de Commissie gaan akkoord met dit standpunt.

Het amendement op artikel 2 van de wet van 30 December 1929 wordt eenparig aangenomen.

2° Het eerste artikel van het wetsontwerp wordt met algemene stemmen goedgekeurd.

3° Op artikel 5 van de wet van 30 December 1929 worden twee amendementen ingediend :

Het eerste :

« Artikel 5, laatste lid, van dezelfde wet wordt als volgt gewijzigd :

- 1° soit pour exercer la surveillance pendant la construction d'un bateau et des appareils de propulsion ou autres, soit en Belgique, soit à l'étranger ;
- 2° soit pour apprendre leur métier à bord d'un bateau étranger ;
- 3° soit dans le magasin ou atelier (shop) de l'armement ;
- 4° soit pour tout travail ou surveillance effectué à bord d'un bateau ou non, en Belgique ou à l'étranger. »

« B. — Au même article 2 de la loi du 30 décembre 1929, il est inséré entre le 6e et le 7e alinéa, un alinéa libellé comme suit :

« Sont de même considérés comme pêcheurs les gens de mer qui, en vue de leur participation au voyage à bord d'un bateau d'un armateur, effectuent pour compte de ce dernier des travaux ou des services à bord d'un bateau de pêche ou non. »

Un commissaire demande s'il est opportun d'insérer dans la loi le 3° et le 4° de cet amendement, ce qui pourrait donner l'impression que la loi de 1929 n'est pas applicable à ces cas. Or, il résulte de l'exposé des motifs de cette loi (Doc. Sén., n° 63 du 24 janvier 1929) qu'il en est bien ainsi ; ce document déclare en effet :

« Par là l'assurance du risque professionnel couvre le marin contre tout accident qui lui survient dès qu'il est au travail pour le service du navire, même en dehors de l'exécution du contrat de travail maritime proprement dit ; tel est, par exemple, le cas du marin qui, entre deux voyages, est chargé de l'entretien du bâtiment. Il n'est que juste que les accidents survenus dans ces conditions trouvent leur réparation dans les indemnités prévues par le projet. »

Un autre membre estime qu'aucune confusion n'est possible si le rapport déclare que les dispositions des 3° et 4° sont purement interprétatives. Elles acquièrent ainsi un effet rétroactif.

Le Ministre et la Commission se rallient à ce point de vue.

L'amendement à l'article 2 de la loi du 30 décembre 1929 est adopté à l'unanimité.

2° L'article premier du projet de loi est adopté à l'unanimité.

3° Deux amendements sont déposés à l'article 5 de la loi du 30 décembre 1929.

Le premier est libellé comme suit :

« L'article 5, dernier alinéa, de la même loi est modifié comme suit :

« In geval het schip of het vissersvaartuig bij gebrek aan tijdingen, als verloren zou worden beschouwd, zijn de bij dit artikel voorziene vergoedingen, zonder borgstelling verschuldigd na het verstrijken van een termijn van 3 maanden, te rekenen van de dag van de afvaart van het schip of vaartuig of van de dag der laatste tijdingen. »

Het tweede :

« In artikel 5, laatste lid van de wet van 30 December 1929 worden de woorden « een termijn van 6 maanden » vervangen door de woorden « een termijn van drie maanden », en de woorden « wordt tot drie maanden verminderd » door de woorden « wordt tot twee maanden verminderd ». »

Wat het tweede amendement betreft vraagt de Minister aan de Commissie haar uitspraak op te schorten. Het probleem dat door dit amendement gesteld wordt moet eerst onderzocht worden in verband met de eventuele weerslag er van op de zeeverzekeringen. De auteur van het amendement trekt dan zijn amendement in om aan de Minister de tijd te gunnen de kwestie te onderzoeken.

Het eerste amendement wordt eenparig aangenomen.

4^e De Commissie bespreekt dan volgend amendement op artikel 7 van de wet van 30 December 1929 :

« Tussen het 3^e en 4^e lid van dezelfde wet wordt volgend lid ingevoegd :

« Wat betreft de leerjongens, alsmede de arbeiders die geen 21 jaar oud zijn, getroffen door een arbeidsongeval dat een tijdelijke ongeschiktheid tot werken heeft veroorzaakt, wordt de vergoeding berekend naar het werkelijk loon zoals hierboven bepaald. In geen geval kan het tot grondslag te nemen loon minder geschat worden dan 24.000 frank's jaars. »

De Minister verklaart zich akkoord met dit amendement op voorwaarde dat de werkingssfeer er van beperkt wordt tot de visserij. Indien deze bepaling ook zou moeten gelden voor de handelsmarine, dan zou eerst nog het advies moeten gevraagd worden aan het Ministerie van Koloniën, wat veel vertraging tot gevolg zal hebben. In de handelsmarine heeft men nl. af te rekenen met twee categorieën met een verschillend loon : blanken en zwarten.

Het amendement, als volgt gewijzigd : « Wat betreft de zeevisserij wordt de vergoeding voor de leerjongens, alsmede voor de arbeiders die geen 21 jaar oud zijn, getroffen door een arbeidsongeval dat een tijdelijke ongeschiktheid tot werken heeft veroorzaakt, berekend... » wordt met algemene stemmen aangenomen.

5e Artikel 2 van het wetsontwerp wordt eenparig aangenomen.

6e Bij de besprekking van artikel 3 wordt gevraagd in het verslag te vermelden dat het gaat om een over-

« Au cas où le navire ou le bateau de pêche serait présumé perdu par défaut de nouvelles, les indemnités prévues au présent article seront dues sans caution après trois mois expirés, à compter du jour du départ du navire ou du bateau, ou du jour des dernières nouvelles. »

Le texte du second est le suivant :

« A l'article 5, dernier alinéa, de la loi du 30 décembre 1929, les mots « après six mois expirés » sont remplacés par les mots « après trois mois expirés » et les mots « est réduit à trois mois » par les mots « est réduit à deux mois. »

Pour ce qui est du second amendement, le Ministre demande à la Commission de réserver son avis. Le problème soulevé par cet amendement doit d'abord être examiné sous l'angle de l'incidence éventuelle sur les assurances maritimes. L'auteur de l'amendement finit par le retirer pour laisser au Ministre le temps d'étudier la question.

Le premier amendement est adopté à l'unanimité.

4e La Commission discute alors l'amendement suivant à l'article 7 de la loi du 30 décembre 1929 :

« Entre le 3me et le 4me alinéa de la même loi est inséré l'alinéa suivant :

« En ce qui concerne les apprentis ainsi que les ouvriers âgés de moins de 21 ans, qui sont victimes d'un accident de travail ayant provoqué une incapacité de travail temporaire, l'indemnité est calculée sur la base du salaire réel tel qu'il est déterminé ci-dessus. En aucun cas le salaire de base ne peut être évalué à moins de 24.000 francs par an. »

Le Ministre accepte cet amendement à condition que sa portée soit limitée à la pêche maritime. Si cette disposition devait s'appliquer également à la marine marchande, il faudrait demander auparavant l'avis du Ministère des Colonies, ce qui provoquerait un retard considérable. En effet, pour la marine marchande, il faut tenir compte du fait que le personnel se répartit en deux catégories, dont le salaire est différent : il y a les blancs et les noirs.

La Commission adopte à l'unanimité l'amendement modifié comme suit : « En ce qui concerne la pêche maritime, l'indemnité à payer aux apprentis et aux ouvriers âgés de moins de 21 ans, qui sont victimes d'un accident de travail ayant provoqué une incapacité de travail temporaire, est calculée... »

5e L'article 2 du projet de loi est adopté à l'unanimité.

6e Au cours de la discussion de l'article 3, un membre demande que le rapport mentionne qu'il s'agit

gangswet. Bovendien wenst een commissaris te weten waarom de terugwerkende kracht van het ontwerp vastgesteld wordt op 3 April 1954.

Hierop wordt geantwoord dat deze datum bepaald werd om de datum van het van kracht worden van deze wet in overeenstemming te brengen met de algemene wet op de arbeidsongevallen, gewijzigd bij de wet van 16 Maart 1954.

Artikel 3 evenals het gehele wetsontwerp worden met algemene stemmen aangenomen.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
H. WYN.

De Voorzitter,
H. MOULIN.

d'une loi transitoire. De plus, un commissaire désire savoir pourquoi la rétroactivité du projet est fixée au 3 avril 1954.

Il lui est répondu que cette date a été choisie pour mettre la date de l'entrée en vigueur de la présente loi en concordance avec la loi générale sur les accidents du travail modifiée par la loi du 16 mars 1954.

L'article 3, ainsi que l'ensemble du projet de loi sont adoptés à l'unanimité.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
H. WYN.

Le Président,
A. MOULIN.

Wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 30 December 1929 betreffende de vergoeding der schade voortspruitend uit de arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden.

TEKST VOORGEDRAGEN DOOR DE COMMISSIE

Eerste Artikel.

A. — In artikel 2 van de wet van 30 December 1929 betreffende de vergoeding der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden, gewijzigd bij de besluitwet van 28 Februari 1947 wordt, tussen het 4^e en 5^e lid, een lid ingevoegd, luidende :

« Worden eveneens als zeelieden ter koopvaardij beschouwd degenen die ingeschreven zijn op de rol van een ambtelijk ingerichte pool (reserve) en door een reder tewerkgesteld zijn :

- 1° hetzij om toezicht uit te oefenen gedurende de opbouw van een schip of van de voortstuwing- en andere apparaten, hetzij in België of in het buitenland ;
- 2° hetzij om zijn vak aan te leren aan boord van een vreemd schip ;
- 3° hetzij in het magazijn of werkhuys (shop) van de rederij ;
- 4° hetzij voor gelijk welk werk of toezicht, al of niet aan boord van een schip, in België of in het buitenland. »

B. — In hetzelfde artikel 2 van dezelfde wet wordt, tussen het 6^e en het 7^e lid, een lid ingevoegd, luidende :

« Worden eveneens als vissers beschouwd, de zeelieden die, met het oog op hun deelname aan de reis van een vaartuig van een reder, voor diens rekening werken of diensten uitvoeren al of niet aan boord van een vissersvaartuig. »

Art. 2.

A. — Artikel 5, 2°, b), van dezelfde wet wordt met de volgende bepalingen aangevuld :

« Aan de kinderen die vóór het ongeval werden aangenomen :

» 1° door één persoon, een tijdelijke lijfrente tot de leeftijd van 18 jaar, welke voor ieder kind gelijk is aan 20 t. h. van het jaarloon van de aannemende persoon, zonder dat de gezamenlijke renten 60 t. h. van dit loon mogen te boven gaan ;

Projet de loi complétant la loi du 30 décembre 1929 sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail survenus aux gens de mer.

TEXTE PRÉSENTE PAR LA COMMISSION

Article Premier.

A. — Entre les alinéas 4 et 5 de l'article 2 de la loi du 30 décembre 1929 sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail survenus aux gens de mer, modifiée par arrêté-loi du 28 février 1947, il est inséré un alinéa rédigé comme suit :

« Sont également considérés comme marins ceux qui sont inscrits au rôle d'un pool (réserve) organisé officiellement et qui sont employés par un armateur :

- 1° soit pour exercer la surveillance pendant la construction d'un bateau et des appareils de propulsion ou autres, soit en Belgique, soit à l'étranger ;
- 2° soit pour apprendre leur métier à bord d'un bateau étranger ;
- 3° soit dans le magasin ou atelier (shop) de l'armement ;
- 4° soit pour effectuer un travail ou exercer une surveillance quelconque à bord d'un bateau ou non, en Belgique ou à l'étranger. »

B. — Au même article 2 de ladite loi, il est inséré entre le 6me et le 7me alinéa, un alinéa libellé comme suit :

« Sont également considérés comme pêcheurs les gens de mer qui, en vue de leur participation au voyage à bord du bateau d'un armateur et pour compte de ce dernier, effectuent des travaux ou des services à bord d'un bateau de pêche ou non. »

Art. 2.

A. — L'article 5, 2°, b), de la même loi, est complété par les dispositions suivantes :

« Aux enfants adoptés avant l'accident :

» 1° par une seule personne, une rente viagère temporaire jusqu'à l'âge de 18 ans, égale pour chaque enfant à 20 p. c. du salaire annuel de l'adoptant, sans que l'ensemble des rentes puisse dépasser 60 p. c. du dit salaire ;

» 2e door twee personen, een tijdelijke lijfrente tot de leeftijd van 18 jaar, welke voor ieder kind gelijk is aan 15 pct. van het jaarloon van de aannemende persoon als één der pleegouders de andere overleeft, en aan 20 pct. van het jaarloon van de aannemende persoon indien de andere aannemende persoon voor hem overleden is, zonder dat de gezamenlijke rente respectievelijk 45 pct. of 60 pct. van dit loon mogen te boven gaan.

» Het aangenomen kind dat overeenkomstig de bepalingen van artikel 348 van het Burgerlijk Wetboek, rechten kan doen gelden in zijn oorspronkelijke familie en in zijn aannemende familie, mag de rechten, waarop het in elk der families aanspraak zou kunnen maken, niet samenvoegen. Te dien einde mag het kiezen tussen de rente, verschuldigd ingevolge het ongeval overkomen aan zijn vader of moeder, en de rente verschuldigd wegens het ongeval overkomen aan de aannemende persoon of personen. De keuze is niet onherroepelijk, en het aangenomen kind mag achteraf op zijn keuze terugkomen, indien in zijn oorspronkelijke of aannemende familie een nieuw ongeval met dodelijke afloop zich voordoet.

» Ingeval de belangen van de aangenomen kinderen samenvallen met die van wettige of al dan niet erkende natuurlijke kinderen, mag de tijdelijke lijfrente van de aangenomen kinderen niet hoger zijn dan die welke aan deze andere kinderen wordt toegekend.

» Deze bepalingen zijn van toepassing op de kinderen, voor wie vóór het ongeval een aannemingsakte bestond, op voorwaarde dat deze akte, zelfs na het ongeval, wordt bekrachtigd en overgeschreven overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 355 tot 359 van het Burgerlijk Wetboek.

» De aangenomen kinderen die overeenkomstig artikel 349 van het Burgerlijk Wetboek erkend of gewettigd werden na de aanneming, zullen niet meer als aangenomen kinderen, maar als erkende of gewettigde kinderen, onder de bepalingen van het eerste lid van b) van dit artikel vallen. »

B. — Artikel 5, laatste lid, van dezelfde wet wordt als volgt gewijzigd :

« In geval het schip of het vissersvaartuig bij gebrek aan tijdingen, als verloren zou worden beschouwd, zijn de bij dit artikel voorziene vergoedingen, zonder borgstelling verschuldigd na het verstrijken van een termijn van 3 maanden, te rekenen van de dag van de afvaart van het schip of vaartuig of van de dag der laatste tijdingen. »

Art. 3.

Tussen het 3e en 4e lid van artikel 7 van dezelfde wet wordt volgend lid ingevoegd :

« Wat betreft de zeevisserij wordt de vergoeding voor de leerjongens, alsmede voor de arbeiders die

» 2e par deux personnes, une rente viagère temporaire jusqu'à l'âge de 18 ans, égale pour chaque enfant à 15 p. c. du salaire annuel de l'adoptant, si l'un des adoptants survit à l'autre, et à 20 p. c. du salaire annuel de l'adoptant, si l'autre adoptant est prédécédé, sans que l'ensemble des rentes puisse dépasser respectivement 45 p. c. ou 60 p. c. du dit salaire.

» L'enfant adoptif, qui, conformément aux dispositions de l'article 348 du Code civil, peut faire valoir des droits dans sa famille naturelle et dans sa famille adoptive, ne peut pas cumuler les droits auxquels il pourrait prétendre dans chacune des familles. A cet effet, il peut opter entre la rente due par suite de l'accident dont sont victimes son père ou sa mère, et la rente due par suite de l'accident dont sont victimes le ou les adoptants. L'option n'est pas irréversible et l'enfant adoptif peut, dans la suite, revenir sur son choix si un nouvel accident mortel survient dans sa famille naturelle ou adoptive.

» Dans le cas où les intérêts des enfants adoptifs coïncident avec ceux d'enfants légitimes ou d'enfants naturels reconnus ou non reconnus, la rente viagère temporaire des enfants adoptifs ne peut être supérieure à celle qui est allouée à ces autres enfants.

» Ces dispositions sont applicables aux enfants pour lesquels il existe un acte d'adoption avant l'accident, a condition que cet acte, même après l'accident, soit homologué et transcrit conformément aux dispositions des articles 355 à 359 du Code civil.

» Les enfants adoptifs qui ont été reconnus ou légitimés conformément à l'article 349 du Code civil postérieurement à l'adoption, ne bénéficieront plus des dispositions de l'alinéa 1e du b) du présent article, à titre d'enfants adoptifs, mais bien à titre d'enfants reconnus ou légitimes. »

B. — L'article 5, dernier alinéa, de la même loi est modifié comme suit :

« Au cas où le navire ou le bateau de pêche serait présumé perdu par défaut de nouvelles, les indemnités prévues au présent article seront dues sans caution après trois mois expirés, à compte du jour du départ du navire ou du bateau, ou du jour des dernières nouvelles. »

Art. 3.

Entre le 3e et le 4e alinéa de l'article 7 de la même loi est inséré l'alinéa suivant :

« En ce qui concerne la pêche maritime, l'indemnité à payer aux apprentis ainsi qu'aux ouvriers âgés de

geen 21 jaar oud zijn, getroffen door een arbeidsongeval dat een tijdelijke ongeschiktheid tot werken heeft veroorzaakt, berekend naar het werkelijke loon zoals hierboven bepaald. In geen geval kan dit tot grondslag te nemen loon minder geschat worden dan 24.000 frank 's jaars. »

Art. 4.

Artikel 26 van dezelfde wet wordt met de volgende bepaling aangevuld :

« De betrokken Gemeenschappelijke Kas kan vanwege de aansprakelijke derde de terugbetaling van het kapitaal dat met de rente overeenstemt eisen in verhouding van het recht dat zij tegen hem kan doen gelden. »

Art. 5.

Artikel 1 van deze wet is van toepassing op de ongevallen, die zich van 3 April 1954 af hebben voorgedaan.

De aangenomen kinderen van de vóór 3 April 1954 door arbeidsongevallen getroffenen, hebben niettemin, ten vroegste van 1 Mei 1954 af en tot de leeftijd van 18 jaar, recht op de rente, waarop zij krachtens artikel 1 aanspraak kunnen maken.

Het maximumloon, dat op grond van artikel 7, lid 4, van de wet betreffende de vergoeding der schade voortspruitend uit arbeidsongevallen overkomen aan bedoelde rente, is het loon dat gold op de dag van het ongeval. De gevestigde renten zijn terugvallend, zoals bepaald in artikel 5, d), lid 4, van de wet van 30 December 1929, gewijzigd bij de wet van 7 April 1953.

moins de 21 ans, qui sont victimes d'un accident de travail temporaire, l'indemnité est calculée sur la base du salaire réel tel qu'il est déterminé ci-dessus. En aucun cas le salaire de base ne peut être évalué à moins de 24.000 francs par an. »

Art. 4.

L'article 26 de la même loi est complété par la disposition suivante :

« La Caisse commune intéressée peut réclamer le remboursement du capital représentatif de la rente au tiers responsable dans la mesure du droit qu'elle possède contre lui. »

Art. 5.

L'article 1er de cette loi est applicable aux accidents survenus à partir du 3 avril 1954.

Les enfants adoptifs des victimes d'accidents du travail survenus avant le 3 avril 1954, ont néanmoins droit, au plus tôt à partir du 1er mai 1954, et jusqu'à l'âge de 18 ans, à la rente à laquelle ils peuvent prétendre en vertu de l'article 1er.

Le salaire maximum qui servira de base à cette rente en application de l'article 7, alinéa 4, de la loi sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail survenus aux gens de mer, sera celui qui était d'application au jour de l'accident. Les rentes constituées seront réversibles ainsi qu'il est prévu à l'article 5, d), alinéa 4, de la loi du 30 décembre 1929, modifiée par la loi du 7 avril 1953.

BIJLAGE

Artikelen 2 en 5 van de wet van 30 December 1929 betreffende de vergoeding der schade voortspruitend uit de arbeidsongevallen overkomen aan zeeleden, gewijzigd bij de besluitwet van 28 Februari 1947 en van 7 April 1953 met de tekst van het ontwerp (in vetjes) en van de amendementen (in cursief).

Art. 2.

Voor de toepassing van deze wet omvat de uitdrukking « zeeleden » de zeeleden ter koopvaardij en de vissers.

Worden beschouwd als zeeleden ter koopvaardij : alle personen, met om het even welke gage, die op de monsterrol van de Belgische koopvaardij scheepen zijn ingeschreven met het oog op de uitvoering van een arbeidsovereenkomst wegens scheepsdienst, met inbegrip van de rederschipper die zijn eigen schip in bedrijf neemt hetzij alleen, hetzij met een bemanning wier leden al dan niet deelhebbend zijn.

Worden daarenboven voor de toepassing dezer wet beschouwd als zeeleden ter koopvaardij, de personen die rechtstreeks met de reder of zijn aangestelden verbonden zijn door een contract van dienstverhuring, een arbeidsovereenkomst of een dienstverband om een dienst aan boord te verrichten, zij wezen al of niet aangeworven om later aan de zeetocht deel te nemen.

Worden eveneens als zeeleden ter koopvaardij beschouwd, degenen die ingeschreven zijn op de rol van een ambtelijk ingerichte pool (reserve) en door een reder tewerkgesteld zijn :

1° hetzij om toezicht uit te oefenen gedurende de opbouw van een schip of van zijn voortstuwing- en andere apparaten, hetzij in België of in het buitenland ;

2° hetzij om zijn vak aan te leren aan boord van een vreemd schip ;

3° hetzij in het magazijn of werkplaats (shop) van de rederij ;

4° hetzij voor gelijk welk werk of toezicht, al of niet aan boord van een schip, in België of in het buitenland.

Worden eveneens, voor de toepassing van deze wet, aanschouwd als zeeleden ter koopvaardij, de ingeschrevenen op de rollen van een ambtelijk ingerichte pool (reserve) die tijdens de duur hunner inschrijving tijdelijk te werk worden gesteld bij het Bestuur van het Zeewezzen of in de havendiensten ener Belgische handelsrederij, om het even welke de aard zij der verrichte diensten.

Worden beschouwd als vissers, alle personen — welke ook de vorm en het bedrag van hun bezoldiging

ANNEXE

Articles 2 et 5 de la loi du 30 décembre 1929 sur la réparation des accidents du travail survenus aux gens de mer, modifiée par l'arrêté-loi du 28 février 1947 et du 7 avril 1953, avec le texte du projet (en caractères gras) et des amendements (en italiques).

Art. 2.

Pour l'application de la présente loi, l'expression « gens de mer » comprend les marins et les pêcheurs.

Sont considérées comme marins : toutes les personnes, quels que soient leurs gages, portées au rôle d'équipage des navires de commerce belges, en vue de l'exécution d'un contrat d'engagement maritime, y compris le patron armateur exploitant son propre bâtiment, soit seul, soit avec un équipage dont les membres sont associés ou non.

Sont en outre réputées marins pour l'application de la présente loi, les personnes entrant directement avec l'armateur ou ses préposés dans les liens d'un contrat de louage de services, de travail ou d'emploi en vue d'effectuer un service à bord, qu'elles aient été ou non recrutées pour participer ultérieurement à l'expédition maritime.

Sont également considérés comme marins ceux qui sont inscrits au rôle d'un pool (réserve) organisé officiellement et employés par un armateur :

1° soit pour exercer la surveillance pendant la construction d'un bateau et des appareils de propulsion ou autres, soit en Belgique, soit à l'étranger ;

2° soit pour apprendre leur métier à bord d'un bateau étranger ;

3° soit dans le magasin ou atelier (shop) de l'armement ;

4° soit pour effectuer un travail ou exercer une surveillance quelconque à bord d'un bateau ou non, en Belgique ou à l'étranger.

Sont de même réputées marins de la marine marchande pour l'application de la présente loi, les personnes portées aux rôles d'un pool (réserve) organisé officiellement, qui, pendant la durée de leur inscription, sont temporairement occupées par l'Administration de la Marine ou dans les services de port d'un armement de commerce belge, quelle que soit la nature des services rendus.

Sont considérés comme pêcheurs toutes les personnes, quels que soient le mode et le montant de leur

wezen — die deel uitmaken van de bemanning van Belgische vissersvaartuigen met zeilen of met mechanische stuwwracht, daaronder begrepen de redersstuurlieden die hun eigen schip in bedrijf bezigen, hetzij alleen, hetzij met een bemanning wier leden al dan niet deelhebbend zijn.

Worden bovendien, voor de toepassing van deze wet, aanschouwd als vissers, de zeelieden die werken of diensten uitvoeren aan boord van een in herstelling zijnde of pas gebouwd vissersvaartuig, op voorwaarde dat ze op dat ogenblik aangenomen zijn om deel te nemen aan de eerste reis van dit vaartuig.

Worden eveneens voor de toepassing van deze wet als vissers beschouwd, de leden der bemanning, — reders-stuurman inbegrepen, — van een vissersvaartuig, wanneer dit vaartuig tijdelijk voor andere verrichtingen, al dan niet winstgevende, dan de visserij wordt aangewend.

Worden eveneens als vissers beschouwd, de zeelieden die, met het oog op hun deelname aan de reis van een vaartuig van een reders, voor diens rekening werken of diensten uitvoeren al of niet aan boord van een vissersvaartuig.

Worden beschouwd als reders, alle natuurlijke personen of rechtspersonen die een koopvaardijschip of een vissersvaartuig onder Belgische vlag uitrusten, onverschillig welke rechtstitel zij daarop hebben.

De Staat wordt als reders beschouwd wanneer hij ingeschrevenen op de rol van de pool bedoeld in lid 4 van dit artikel, tijdelijk te werk stelt.

Art. 5.

Heeft het ongeval de dood van een getroffene veroorzaakt dan worden de volgende vergoedingen toegekend :

1° een som voor begrafenis Kosten, gelijk aan dertigmaal het gemiddeld dagloon of de gemiddelde dagelijkse winst en niet lager dan 4.000 frank. Zij wordt aan de persoon die werkelijk de begrafenis Kosten heeft gedragen, uitbetaald ;

2° a) aan de niet uit de echt noch van tafel en bed gescheiden echtgenoot, op voorwaarde dat het huwelijk vóór het ongeval is voltrokken, een lijfrente waarvan het bedrag zal berekend worden op de grondslag van 30 t. h. van het jaarloon van de getroffene.

b) aan de wettige kinderen, geboren of verwekt vóór het ongeval, en aan de natuurlijke vóór het ongeval erkende kinderen, wier vader of moeder is overleden, voor zover de enen en de anderen geen 18 jaar oud zijn, een tijdelijke rente tot het 18e jaar gelijk aan 15 pct. van het jaarloon van elk kind, zonder dat het totaal 45 pct. van voornoemd loon mag overschrijden.

Aan de kinderen, die onder dezelfde voorwaarden verkeren, wier vader en moeder overleden zijn en aan

rémunératoin, formant l'équipage des bâtiments de pêche belges à voiles ou à propulsion mécanique, y compris le patron-armateur exploitant son propre bâtiment, soit seul, soit avec un équipage dont les membres sont associés ou non.

Sont en outre considérés comme pêcheurs pour l'application de la présente loi, les marins qui effectuent à bord d'un bâtiment de pêche en réparation ou nouvellement construit, des travaux ou des services, à condition qu'ils soient recrutés à ce moment pour participer au premier voyage de ce bateau.

Sont également considérés comme pêcheurs pour l'application de la présente loi, les membres de l'équipage, — y compris le patron-armateur, — d'un bâtiment de pêche, lorsque le dit bâtiment est utilisé temporairement à des opérations lucratives ou non, autres que la pêche.

Sont également considérés comme pêcheurs les gens de mer qui, en vue de leur participation au voyage à bord du bateau d'un armateur et pour compte de ce dernier, effectuent des travaux ou des services à bord d'un bateau de pêche ou non.

Sont considérés comme armateurs toutes personnes physiques ou morales armant sous pavillon belge un navire de commerce ou un bâtiment de pêche, quel que soit le titre qu'elles possèdent sur eux.

L'Etat est réputé armateur lorsqu'il occupe temporairement des inscrits aux rôles du pool visé à l'alinéa 4 du présent article.

Art. 5.

Lorsque l'accident a causé la mort de la victime, il est alloué les indemnités suivantes :

1° une somme pour frais funéraires égale à trente fois le salaire ou le profit quotidien moyen sans être inférieure à 1.000 francs. Elle est payée à la personne qui a déboursé effectivement les frais funéraires ;

2° a) au conjoint non divorcé ni séparé de corps, à la condition que le mariage soit antérieur à l'accident, une rente viagère dont le montant sera calculé sur la base de 30 p. c. du salaire annuel de la victime.

b) aux enfants légitimes nés ou conçus avant l'accident et aux enfants naturels reconnus avant l'accident, orphelins de père ou de mère, et pour autant que les uns et les autres soient âgés de moins de 18 ans, une rente temporaire jusqu'à la dix-huitième année, égale à 15 p. c. du salaire annuel pour chaque enfant, sans que l'ensemble puisse dépasser 45 p. c. dudit salaire.

Aux enfants répondant aux mêmes conditions, orphelins de père et de mère et aux enfants naturels non

de natuurlijke kinderen niet erkend door de door een arbeidsongeval getroffen moeder, is een tijdelijke rente tot het 18^ejaar verschuldigd, gelijk aan 20 pct. van het jaarloon van elk kind, zonder dat het totaal 60 pct. van voornoemd loon mag overschrijden.

Aan de kinderen die vóór het ongeval werden aangenomen :

1° door één persoon, een tijdelijke lijfrente tot de leeftijd van 18 jaar, welke voor ieder kind gelijk is aan 20 pct. van het jaarloon van de aannemende persoon, zonder dat de gezamenlijke renten 60 pct. van dit loon mogen te boven gaan ;

2° door twee personen, een tijdelijke lijfrente tot de leeftijd van 18 jaar, welke voor ieder kind gelijk is aan 15 pct. van het jaarloon van de aannemende persoon als één der pleegouders de andere overleeft, en aan 20 pct. van het jaarloon van de aannemende persoon indien de andere aannemende persoon vóór hem overleden is, zonder dat de gezamenlijke rente respectievelijk 45 pct. of 60 pct. van dit loon mogen te boven gaan.

Het aangenomen kind dat overeenkomstig de bepalingen van artikel 348 van het Burgerlijk Wetboek, rechten kan doen gelden in zijn oorspronkelijke familie en in zijn aannemende familie, mag de rechten, waarop het in elk der families aanspraak zou kunnen maken, niet samenvoegen. Te dien einde mag het kiezen tussen de rente, verschuldigd ingevolge het ongeval overkomen aan zijn vader of moeder, en de rente verschuldigd wegens het ongeval overkomen aan de aannemende persoon of personen. De keuze is niet onherroepelijk, en het aangenomen kind mag achteraf op zijn keuze terugkomen, indien in zijn oorspronkelijke of aannemende familie een nieuw ongeval met dodelijke afloop zich voordoet.

Ingeval de belangen van de aangenomen kinderen samenvallen met die van wettige of al dan niet erkende natuurlijke kinderen, mag de tijdelijke lijfrente van de aangenomen kinderen niet hoger zijn dan die welke aan deze andere kinderen wordt toegekend.

Deze bepalingen zijn van toepassing op de kinderen, voor wie vóór het ongeval een aannemingsakte bestond, op voorwaarde dat deze akte, zelfs na het ongeval, wordt bekrachtigd en overgeschreven overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 355 tot 359 van het Burgerlijk Wetboek.

De aangenomen kinderen die overeenkomstig artikel 349 van het Burgerlijk Wetboek erkend of gewetzigd werden na de anneming, zullen niet meer als aangenomen kinderen, maar als erkende of gewettigde kinderen, onder de bepalingen van het eerste lid van b) van dit artikel vallen.

c) aan de vader en de moeder van de getroffene, hetzij een wettig hetzij een vóór het ongeval erkend kind, en voor zover hij noch echtgenoot noch gerecht-

reconnus par la mère victime d'un accident du travail, il est dû une rente temporaire jusqu'à la dix-huitième année, égale à 20 p. c. du salaire annuel pour chaque enfant sans que l'ensemble puisse dépasser 60 p. c. dudit salaire.

Aux enfants adoptés avant l'accident :

1° par une seule personne, une rente viagère temporaire jusqu'à l'âge de dix-huit ans égale pour chaque enfant à 20 p. c. du salaire annuel de l'adoptant, sans que l'ensemble des rentes puisse dépasser 60 p. c. dudit salaire ;

2° par deux personnes, une rente viagère temporaire jusqu'à l'âge de 18 ans, égale pour chaque enfant à 15 p. c. du salaire annuel de l'adoptant, si l'un des adoptants survit à l'autre, et à 20 p. c. du salaire annuel de l'adoptant si l'autre adoptant est prédécédé, sans que l'ensemble des rentes puisse dépasser respectivement 45 p. c. ou 60 p. c. dudit salaire.

L'enfant adoptif qui, conformément aux dispositions de l'article 348 du Code civil, peut faire valoir des droits dans sa famille naturelle et dans sa famille adoptive, ne peut pas cumuler les droits auxquels il pourrait prétendre dans chacune des familles. A cet effet il peut opter entre la rente due par suite de l'accident dont sont victimes son père ou sa mère, et la rente due par suite de l'accident dont sont victimes le ou les adoptants. L'option n'est pas irréversible et l'enfant adoptif peut, dans la suite, revenir sur son choix si un nouvel accident mortel survient dans sa famille naturelle ou adoptive.

Dans le cas où les intérêts des enfants adoptifs coïncident avec ceux d'enfants légitimes ou d'enfants naturels reconnus ou non reconnus, la rente viagère temporaire des enfants adoptifs ne peut être supérieure à celle qui est allouée à ces autres enfants.

Ces dispositions sont applicables aux enfants pour lesquels il existe un acte d'adoption avant l'accident, à condition que cet acte, même après l'accident, soit homologué et transcrit conformément aux dispositions des articles 355 à 359 du Code civil.

Les enfants adoptifs qui ont été reconnus ou légitimés conformément à l'article 349 du Code civil postérieurement à l'adoption, ne bénéficieront plus des dispositions de l'alinéa 1er du b) du présent article, à titre d'enfants adoptifs, mais bien à titre d'enfants reconnus ou légitimes.

c) aux père et mère de la victime, enfant légitime ou reconnu avant l'accident et pour autant que celle-ci ne laisse ni conjoint, ni enfant bénéficiaire, une rente

tigde kinderen achterlaat, een lijfrente waarvan het bedrag zal berekend worden naar de maatstaf van 20 pct. van het jaarloon voor elk der rechtverkrijgenden ; onder dezelfde voorwaarden heeft de moeder van het niet erkend maar door haar niet verlaten natuurlijk kind, recht op een rente berekend als hierboven, naar de maatstaf van 20 pct. van het jaarloon.

Nochtans, ingeval de getroffene een echtgenote zoder kinderen nalaat, wordt aan de bij het vorig lid bedoelde rechtverkrijgenden een rente verleend berekend naar de maatstaf van 15 pct. voor ieder rechtverkrijgende.

Bij vooroverlijden van de vader of de moeder van de getroffene wordt aan de bloedverwanten in de opgaande linie van de vooroverledene een rente verleend, berekend als volgt :

1^e indien er noch echtgenoot noch kinderen overblijven, naar de maatstaf van 15 pct. voor ieder begunstigde ;

2^e indien er een echtgenoot zonder kinderen overblijft, naar de maatstaf van 10 pct. voor ieder begunstigde.

d) aan de kleinkinderen, wier vader overleden is, die minder dan 18 jour oud zijn, voor zover de getroffene noch echtgenoot noch gerechtigde kinderen achterlaat, een tijdelijke rente tot het 18^e jaar, gelijk aan 15 pct. van het jaarloon, voor elk kleinkind, zonder dat het totaal 45 pct. van bedoeld loon mag overschrijden.

Nochtans, indien, bij ontstenteris van echtgenoot, er gerechtigde kinderen zijn, hebben de kleinkinderen, wier vader overleden is, familiegroepsgewijs, gelijke rechten als de kinderen ; de rente die aan elke groep van kleinkinderen wordt toegekend, wordt op 15 pct. bepaald en hoofdgewijze verdeeld. Het aan ieder kleinkind toegekend aandeel zal, voor elk, op de leeftijd van 18 jaar vervallen.

Ingeval er een groter getal dan drie kinderen of groepen van rechtverkrijgende kleinkinderen zijn, wordt het bedrag dat voor elk kind of elke groep van kleinkinderen wordt inachtnomen, verminderd door het te vermenigvuldigen met de breuk 3/4, 3/5, 3/6, enz., naar gelang bovenbedoeld getal 4, 5, 6, enz., is.

Indien het aantal rechthebbende kinderen hoger is dan drie, zijn de maximumbedragen van 45 en 60 pct. van het loon steeds toepasselijk op al de rechthebbenden samen, tot op de dag waarop deze nog slechts ten getale van twee zijn. Van die dag af heeft ieder der laatste twee belanghebbenden recht op de percentage 15 of 20 pct., zoals onder 2^e, b), van dit artikel wordt bepaald.

De bepalingen van het voorgaande lid zijn toepasbaar op de rechthebbende kleinkinderen, alsmede in geval van samenloop tussen rechthebbende kinderen, en gezinsgroepen van rechthebbende kleinkinderen, met die verstande dat iedere gezinsgroep als een eenheid wordt beschouwd.

viagère dont le montant sera calculé au taux de 20 p. c. du salaire annuel pour chacun des bénéficiaires ; sous les mêmes conditions, la mère de l'enfant naturel reconnu, mais non abandonné par elle, a droit à une rente calculée comme ci-dessus, au taux de 20 p. c. du salaire annuel.

Toutefois, dans le cas où la victime laisse un conjoint sans enfant, il est alloué aux ayants droit visés à l'alinéa précédent, une rente calculée sur le taux de 15 p. c. pour chaque bénéficiaire.

En cas de prédécès du père ou de la mère de la victime, il est alloué aux descendants du prédécédé, une rente calculée comme suit :

1e s'il n'y a ni conjoint ni enfants, au taux de 15 p. c. pour chaque bénéficiaire ;

2e s'il y a un conjoint sans enfants, au taux de 10 p. c. pour chaque bénéficiaire.

d) aux petits-enfants orphelins de père, âgés de moins de 18 ans, et pour autant que la victime ne laisse ni conjoint ni enfants bénéficiaires, une rente temporaire jusqu'à la 18e année, égale à 15 p. c. du salaire annuel pour chaque petit-enfant, sans que l'ensemble puisse dépasser 45 p. c. dudit salaire.

Toutefois, si à défaut de conjoint, il existe des enfants bénéficiaires, les petits-enfants orphelins de père auront par groupe familial les mêmes droits que les enfants ; la rente attribuée à chaque groupe de petits-enfants est fixée à 15 p. c. et répartie par tête. La part attribuée à chaque petit-enfant cessera, pour chacun, à l'âge de 18 ans.

En cas d'existence d'un nombre supérieur à trois enfants ou de groupe de petits-enfants ayants droit, le taux attribuable à chaque enfant ou à chaque groupe de petits-enfants est réduit en le multipliant par la fraction 3/4, 3/5, 3/6, etc., selon que le nombre susvisé est 4, 5, 6, etc.

Si le nombre des enfants ayants droit est supérieur à trois, les taux maxima de 45 et 60 p. c. du salaire sont toujours applicables à l'ensemble des ayants droit jusqu' au jour où ceux-ci ne sont plus qu'au nombre de deux. Dès ce jour, les deux derniers bénéficiaires ont droit chacun à la rente calculée sur les taux de 15 ou 20 p. c. fixés au 2e, b), du présent article.

Les dispositions de l'alinéa précédent sont applicables aux petits-enfants ayants droit ; ainsi qu'en cas de concours entre enfants ayants droit et groupes familiaux de petits-enfants ayants droit, chaque groupe familial étant considéré comme une unité.

De rente van een rechthebbend kleinkind dat sterft of dat de leeftijd van 18 jaar bereikt, verhoogt deze van ieder van de andere rechthebbende kleinkinderen van dezelfde gezinsgroep, zonder dat echter het percentage 15 pct. van het bij 2e, d), alinea's 1 en 2, van dit artikel vastgesteld loon mag worden te boven gegaan.

e) aan broeders en zusters van het slachtoffer, die minder dan 18 jaar oud zijn, en voor zover de getroffene noch echtgenoot, noch kinderen, noch vader of moeder, noch rechtverkrijgende kleinkinderen achterlaat, een tijdelijke rente tot hun 18^e jaar, per hoofd gelijk aan 15 pct. van het jaarloon, zonder dat de totale rente 45 pct. mag overschrijden. Indien er meer dan drie rechtverkrijgende broeders of zusters zijn, wordt de maatstaf van 15 pct. naar verhouding van hun getal, op de onder 2^e, d), van dit artikel bepaalde wijze verminderd.

De bloedverwanten in de opgaande linie, broeders en zusters en kleinkinderen zullen alleen op de vergoedingen kunnen aanspraak maken, indien zij rechtstreeks uit het loon van het slachtoffer voordeel trekken. Worden als zodanig aangezien, degenen die onder hetzelfde dak leven.

De bij de vorige alinea's bedoelde renten zijn verschuldigd op de dag van het overlijden van de getroffene.

In geval het schip of het vissersvaartuig bij gebrek aan tijdingen, als verloren zou worden beschouwd, zijn de bij dit artikel voorziene vergoedingen, zonder borgstelling verschuldigd na het verstrijken van een termijn van drie maanden, te rekenen van de dag van de afvaart van het schip of vaartuig of van de dag der laatste tijdingen.

La rente d'un petit-enfant ayant droit qui décède ou qui atteint l'âge de 18 ans accroît celle de chacun des autres petits-enfants ayants droit du même groupe familial, sans que puisse être dépassé le taux du 15 p. c. du salaire fixé au 2e, d), alinéas 1 et 2 du présent article.

e) aux frères et sœurs de la victime âgés de moins de 18 ans, et pour autant que la victime ne laisse ni conjoint, ni enfants, ni père ou mère, ni petits-enfants ayants droit, une rente temporaire égale, par tête, jusqu'à leur 18e année, à 15 p. c. du salaire annuel, sans que l'ensemble puisse dépasser 45 p. c. S'il existe plus de trois frères ou sœurs ayants droit, le taux de 15 p. c. est réduit proportionnellement de la manière déterminée au 2e, d), du présent article.

Les descendants, frères et sœurs et petits-enfants ne pourront prétendre aux indemnités que s'ils profitent directement du salaire de la victime. Sont présumés tels ceux qui vivaient sous le même toit.

Les rentes visées au présent article sont dues à la date du décès de la victime.

Au cas où le navire ou le bateau de pêche serait présumé perdu par défaut de nouvelles, les indemnités prévues au présent article seront dues sans caution, après trois mois expirés, à compter du jour du départ du navire ou du bateau, ou du jour des dernières nouvelles.

